

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobkyně: **EFKO-karton, s.r.o.**
IČ: 26915758
se sídlem Dolní 347, 592 14 Nové Veselí
zastoupena Mgr. Václavem Voříškem
advokátem se sídlem Pod kaštany 10, 160 00 Praha 6 – Dejvice

proti

žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
se sídlem Žerotínovo náměstí 3, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 5. 2019, č. j. JMK 73820/2019, sp. zn. S-JMK 68065/2019/OD/VW

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 5. 2019, č. j. JMK 73820/2019, a rozhodnutí Městského úřadu Šlapanice ze dne 8. 3. 2019, č. j. OD-ČJ/19176-19/NEU, se *ruší* a věc se *vrací* žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je *povinen* zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 11.858 Kč do 30 (třiceti) dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Václava Voříška, advokáta se sídlem Pod Kaštany 10, 160 00 Praha 6 – Dejvice.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Podstatou věci je otázka, jestli došlo k zániku odpovědnosti žalobkyně za spáchání přestupku provozovatele vozidla z důvodu uplynutí promlčecí doby.

II. Skutkové okolnosti a rozhodnutí správních orgánů

2. Policie ČR oznámila Městskému úřadu Šlapanice („městský úřad“), že dne 4. 6. 2016 v 6:59 hodin řidič vozidla s SPZ, které provozuje žalobkyně, překročil nejvyšší povolenou rychlost na dálnici D1. V úseku, kde nejvyšší povolenou rychlost omezovala dopravní značka na 80 km/h, jel rychlostí 97 km/h (po odečtení odchylky).
3. Po neúspěšné snaze zjistit totožnost řidiče vozidla, magistrát vydáním příkazu zahájil řízení o přestupku (tehdy správním deliktu) se žalobkyní, coby provozovatelem vozidla. Příkaz žalobkyně obdržela dne 7. 1. 2017 a podala proti němu odpor. Následně namítala podjatost. O té bylo rozhodnuto usnesením dne 21. 12. 2017. Odvolání proti tomuto usnesení odvolací orgán zamítl dne 12. 3. 2018. Následně městský úřad dne 15. 6. 2018 vydal rozhodnutí č. j. OD-ČJ/88058-18/NEU („první rozhodnutí městského úřadu“), kterým uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku provozovatele vozidla. Toto rozhodnutí odvolací orgán zrušil pro nepřezkoumatelnost dne 24. 7. 2018. Městský úřad vydal dne 8. 3. 2019 pod č. j. OD-ČJ/19176-19/NEU nové rozhodnutí, kterým opět znal žalobkyni vinnou. Podané odvolání žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 5. 2019, č. j. JMK 73820/2019 zamítl a potvrdil rozhodnutí městského úřadu.
4. Odkazem na § 112 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich („zákon o odpovědnosti za přestupky“), účinného ode dne 1. 7. 2017, žalovaný dovodil, že pro zánik odpovědnosti žalobkyně za přestupek se uplatní lhůta podle dosavadní úpravy, tj. zákona o silničním provozu. Podle § 125e odst. 3 v souvislosti s § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu platí, že odpovědnost provozovatele vozidla za přestupek zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení do dvou let ode dne, kdy se o něm dozvěděl. Městský úřad se o přestupku dozvěděl dne 13. 9. 2016 a řízení zahájil dnem 7. 1. 2017. Dvouletou lhůtu proto dodržel.

III. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

5. Žalobkyně namítá několik vad, kterých se správní orgány podle něj dopustily. Žalovaná ji včas nesdělila, kdo je oprávněnou úřední osobou, čímž ji připravila o možnost namítat podjatost. Kromě toho městský úřad nedoložil, že v daném místě byla omezena rychlost na 80 km/h, obecní policie neměla oprávnění měřit rychlost a neuveřejnila informaci o zřízení stálého automatického technického systému a městský úřad porušil právo žalobkyně na vedení společného řízení.
6. Žalovaný s námitkami nesouhlasí. Žalobkyně žádnou relevantní námitku podjatosti nevznesla. Místo přestupku městský úřad dostatečně specifikoval ve výroku a to odpovídá obsahu spisu, podle kterého v daném místě byla rychlost omezená na 80 km/h. Měření prováděla Policie ČR, nikoliv obecní policie. Žalobkyně měla na možnost společného řízení upozornit v rámci správního řízení.

IV. Posouzení věci krajským soudem

7. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). Krajský soud vycházel ze skutkového stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného. Po právní stránce však

zohlednil závěry pozdějšího nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/20.

8. V průběhu řízení před krajským soudem došlo ke změně ve složení soudu. Samosoudkyni, které byla věc původně přidělena, ke dni 31. 12. 2020 zanikla funkce soudkyně z důvodu podle § 94 písm. a) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích. V souladu s platným rozvrhem práce krajského soudu pro rok 2021 byla tato věc přidělena novému samosoudci.
9. Žaloba je důvodná.

a. Relevantní právní úprava a její vývoj v průběhu času

10. Podle § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu platilo, že „[o]dpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení do dvou let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, *nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.*“ Podle odst. 5 téhož ustanovení se „[n]a odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby; obdobně to platí pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt podle § 125f“.
11. Dne 1. 7. 2017 nabyt účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky. Sjednotil prekluzivní dobu pro všechny přestupky (správní delikty a přestupky podle předchozí právní úpravy). V § 30 písm. a) stanovil jednotnou lhůtu k projednání přestupku: „Promlčecí doba činí a) 1 rok, nebo b) 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč.“ Za přestupek spáchaný žalobkyní lze podle § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu uložit pokutu od 1.500 do 2.500 Kč.
12. Promlčecí doba začíná podle § 31 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky běžet „*dnem následujícím po dni spáchání přestupku*; dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán.“ Podle § 32 odst. 2 písm. a) a b) se promlčecí doba přerušuje oznámením o zahájení řízení o přestupku nebo vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným.
13. Podle přechodného ustanovení § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že „[n]a přestupky a dosavadní jiné správní delikty (...) se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona. Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty (...) se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; *podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.*“
14. Zkrácení promlčecí, resp. prekluzivní lhůty pro projednání přestupku poukazuje na záměr zákonodárce určité jednání dekriminalizovat, resp. po uplynutí určité lhůty netrvat na jeho trestání. Takovou právní úpravu lze považovat za výhodnější pro osobu, která se měla přestupku dopustit (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 2. 2018, č. j. 73 A 54/2017-37).
15. Podle § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, v době vydání rozhodnutí městského úřadu i žalovaného platilo, že „[u]stanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. *Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt*

podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“

16. Významný zvrat ale přinesl Ústavní soud. Ten nejprve nálezem ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19 zrušil první větu § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky. Konstatoval, že pod pojem *trestnost* činu spadají otázky jejího vzniku, trvání i zániku, tedy včetně úpravy prekluzivních lhůt. Ty totiž vedou k zániku odpovědnosti za přestupek a způsobují jednou provždy zánik práva státu na potrestání pachatele.
17. Nedlouho poté Ústavní soud nálezem ze dne 16. 6. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/20, zrušil i zbývající část § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky. K vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů došlo dne 22. 7. 2020.
18. Ústavní soud shledal rozpor tohoto ustanovení s čl. 40 odst. 6 Listiny, podle kterého platí: *„Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.“* Ústavní soud uvedl, že rozhodujícím kritériem pro posouzení otázky, zda použití pozdějšího zákona je pro pachatele příznivější, je celkový výsledek z hlediska trestnosti, k němuž by vedla aplikace toho či onoho zákona. Přihlédnout je přitom třeba ke všem právně rozhodným okolnostem konkrétního případu. Použití nového právního předpisu bude pro pachatele příznivější tehdy, pokud jeho ustanovení jako celek vedou k příznivějšímu výsledku než aplikace dřívějšího zákona. Nová právní úprava umožňuje situaci, že odpovědnost za přestupek by na základě použití nové jednoleté promlčecí lhůty zanikla ještě před vydáním napadeného rozhodnutí. Nová právní úprava je proto příznivější než předchozí právní úprava podle zákona o silničním provozu. Přejícné ustanovení § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky však znemožňuje aplikování pro pachatele výhodnější právní úpravy. Pokud by došlo k potrestání pachatele za spáchání přestupku přesto, že podle nové právní úpravy ještě před vydáním rozhodnutí správního orgánu zanikla jeho odpovědnost, došlo by tím k porušení čl. 40 odst. 6 věty druhé Listiny.
19. Otázku prekluze odpovědnosti žalobkyně krajský soud posoudil ve světle uvedených nálezů Ústavního soudu. Pro posouzení trestnosti určitého přestupku je totiž rozhodující právní úprava účinná v okamžiku rozhodování krajského soudu, jak vyplývá z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, který vysvětlil, že pokud rozhoduje „krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, že zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlédnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější.“ Uplynutí prekluzivní doby proto představuje vadu, pro kterou soud zruší rozhodnutí správních orgánů z moci úřední (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004-39).

b. Aplikace na případ žalobkyně

20. Za aktuálně účinné právní úpravy je pro žalobkyni příznivější úprava promlčení podle zákona o odpovědnosti za přestupky.
21. Podle právní úpravy účinné v době rozhodování správních orgánů by odpovědnost žalobkyně za přestupek totiž nezanikla dřív, než uplynou lhůty podle zákona o silničním

Shodu s prvopisem potvrzuje:

provozu. Ke spáchání přestupku došlo dne 4. 6. 2016. Městský úřad se o něm dozvěděl dne 13. 9. 2016 a řízení zahájil dnem 7. 1. 2017 (doručením příkazu žalobkyni). K prekluzi by podle tehdejší úpravy došlo, buď pokud by městský úřad nezahájil řízení o přestupku do dvou let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, tj. do 13. 9. 2018, anebo pokud by řízení pravomocně neskončilo do čtyř let ode dne spáchání přestupku, tj. do 4. 6. 2020 (Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 4. 2017, č. j. 1 As 337/2016-45, dospěl k závěru, že v dané čtyřleté objektivní lhůtě musí být řízení nejen zahájeno, ale též pravomocně skončeno, jinak dojde k zániku odpovědnosti). K pravomocnému ukončení řízení došlo dnem 30. 5. 2019. Z pohledu staré právní úpravy bylo řízení zahájeno i skončeno včas.

22. Podle nynější právní úpravy je však situace odlišná. Městský úřad sice zahájil řízení včas, před uplynutím roční prekluzivní doby. Doručením příkazu žalobkyni dne 7. 1. 2017 došlo k přerušení promlčecí doby. Následující den – tj. 8. 1. 2017 - počala běžet nová jednoletá promlčecí doba. Ta uplynula dnem 8. 1. 2018. *Tímto dnem došlo k zániku odpovědnosti žalobkyně za spáchaný přestupek.* Městský úřad však vydal rozhodnutí teprve dne 15. 6. 2018, tedy po uplynutí nové promlčecí doby. V mezidobí přitom nenastala žádná skutečnost či událost, která by v souladu s § 32 zákona o odpovědnosti za přestupky tuto lhůtu přerušovala nebo stavěla.
23. Městský úřad tedy vydal rozhodnutí až poté, co v souladu s novou, pro žalobkyni příznivější právní úpravou došlo v důsledku prekluze k zániku odpovědnosti žalobkyně za spáchání přestupku.

VI. Závěr a náklady řízení

24. Krajský soud z výše uvedených důvodů zrušil rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). Protože tato vada dopadá i na rozhodnutí městského úřadu, krajský soud přistoupil nejenom ke zrušení rozhodnutí žalovaného, ale také ke zrušení rozhodnutí městského úřadu (§ 78 odst. 3 s. ř. s.) a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému (§ 78 odst. 4 s. ř. s.).
25. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla ve věci úspěšná, proto jí vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Výrokem II. tohoto rozsudku soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 11.858 Kč. Tato částka se skládá ze zaplaceného soudního poplatku 3.000 Kč za podání žaloby, z částky 6.200 Kč za dva úkony právní služby zástupce žalobkyně Mgr. Václava Voříška, spočívající v přípravě a převzetí věci podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb č. 177/1996 Sb. („advokátní tarif“) a podání žaloby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. K tomu je třeba připočíst paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu za dva úkony právní služby po 300 Kč a daň z přidané hodnoty ve výši 2.058 Kč.
26. Žalobkyně a její právní zástupce se v žalobě také vymezovali proti zveřejňování jejich údajů na webových stránkách Nejvyššího správního soudu. Krajský soud v této souvislosti odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2017, č. j. Nao 118/2017-145.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Pokud kasační stížnost proti tomuto rozsudku nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno, 26. května 2021

Martin Kopa, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: